

STENDÖRRENS

50 ÅR

*** 1972 – 2022 ***

NATURRESERVAT

Program 2022

PROGRAM 2022

STENDÖRRENS NATURRESERVAT 50 ÅR!

Varmt välkomna till Stendörrens naturreservat som fyller 50 år i år! Vi firar med extra mycket aktiviteter, en jubileumsutställning och ett stort kalas den 18 juni.

1972 bildades Stendörrens naturreservat. Sedan dess har området förvaltats och skyddats för friluftsliv och för att bevara ett värdefullt natur- och kulturlandskap. I år fyller reservatet 50 år och det vill vi fira tillsammans med er!

MAJ

1 MAJ

Säsongsöppning av naturum, 11.00

Säsongsöppning och vernissage av jubileumsutställningen Stendörren 50 år. I utställningen får du uppleva platsens historia och ta del av besökarnas minnen och bilder från då och nu.
Varmt välkommen!

7 MAJ

Ringmärkning i ottan, 06.00-09.00

Föreningen Södermanlands Ornitologer (FSO) kommer till Stendörren och visar hur ringmärkning går till. Samling vid naturum klockan 06.00 för kortare promenad till lokalen.

OBS! Aktiviteten är starkt väderberoende och kan ställas in. Håll dig uppdaterad på naturum Stendörrens sociala medier.

14 MAJ

Stendörrens vandringsdag, 11.00-15.00

Kom till naturum och få inspiration inför sommarens naturäventyr! Träffa friluftslivsamordnare Maria och prata friluftsliv. Få tips på fina vandringsleder i Sörmland, hur du förbereder dig inför en vandring och testa dina kunskaper om allemansrätten.

Kl. 13.00 kan du följa med på en guidad vandring längs nägon av reservatets nya leder.

22 MAJ

Biologiska mångfaldens dag, 11.00-15.00

Kom och delta i aktiviteter som gynnar artrikedomen och lär dig om djur och växter i vår

natur. Lär dig hur du bygger egna bi-hotell och fågelskäda med fågelföreningen Tärnan. Gå på spindelguidning eller delta i guidade turer om biologisk mångfald i odlingslandskapet. Bergs gård säljer hamburgare på lokalproducerat naturbeteskött.

**21 MAJ, 19 JUNI, 27 AUGUSTI
& 24 SEPTEMBER**
Yogapaddling, 10.00-17.00

Upplev en härlig blandning av yoga, paddling med havskajak och friluftsliv i världens vackraste skärgård. Dagarna vänder sig främst till nybörjare, men alla är välkomna. Utflykterna går till de öar som passar dagens väder. Vid regn hålls yogaklasserna inomhus. *Anmäl dig till Mia Larsson, FB - megalife.nu, 076-272 39 14, mia_message@hotmail.com.*

JUNI

4 JUNI
Lugn i naturen, 13.00

En skogspromenad i medveten närvaro med Mia Larsson. Vi använder alla våra sinnen för att uppleva naturen. Vi avslutar med gemensam fika, ta med det du önskar. Aktiviteten pågår ett par timmar. Samling vid naturum.

5 JUNI
Världsmiljödagen, 11.00-15.00

1972 arrangerades FN:s första miljövårds-konferens i Stockholm. 50 år senare arrangerar Sverige återigen ett FN-möte på temat och står som värd för Världsmiljödagen. På naturum Stendorren arrangeras aktiviteter och samtal kring klimatet och hur vi ställer om till en mer hållbar livsstil.

6 JUNI
Lupinutrotardagen, 11.00-15.00

Den 6 juni är också den årliga lupinutrotardagen. Vid gården Aspnäset gör vi en gemensam insats att utrota gårdens lupiner. Länsstyrelsens experter berättar om invasiva arter, hur de påverkar våra ekosystem och hur vi kan hindra spridning.

10 JUNI
**Fladdermusguidning i skymningen,
20.30-23.00**

Dra på dig en varm tröja och häng med fladdermusforskaren Heather Wood på en kvällsguidning. Guidningen inleds med en föreläsning på naturum följt av en kvällspromenad med detektorer för att upptäcka reservatets fladdermöss.

Föranmälan krävs, begränsat antal platser. Anmäl dig till naturum.stendorren@lansstyrelsen.se

11 JUNI

Landskapsförändringar i Stendörren, 13.00

Följ med på en geologisk vandring med Jan Risberg, pensionerad docent i kvartärgeologi från Stockholms universitet. Guidningen inleds med en föreläsning på naturum följt av en vandring i reservatet med ryssborr och spade. Vi tittar på bergarter, isräfflor, jordarter och deras koppling till landskapsutveckling.

15 JUNI

Rovdjur i Sörmland, 13.00

Vill du lära dig mer om vilka stora rovdjur som finns i trakterna? Länsstyrelsens rovdjurspersonal kommer till naturum och berättar om var och hur många det finns i länet.

29 JUNI

I reservatsförvaltarens fotspår, 13.00

Följ med Stendörrens reservatsförvaltare Robin på en vandring och lär dig mer om naturvård och skötsel av reservatet. Samling vid naturum.

JULI

3 JULI

Fartfylt skogsäventyr för barn, 13.00-14.00

Rekommenderad ålder 5-8 år
Hur skulle en ninja ta sig fram i skogen? Eller en älva? Med lek, äventyr och inspiration av parkour rör vi oss i skogen på fartfyllda och roliga sätt.

9 JULI

Slätterdag, 11.00-15.00

Länsstyrelsen bjuder in till en slätterdag vid gården Aspnäset nära naturum med Monika Gustavsson, norsk mästare i lieslätter. Välkommen att delta!

10 JULI

Skärgårdsmarknad, 10.00-15.00

Bälunge Hembygdsförening arrangerar återigen den omtyckta skärgårdsmarknaden. Lokala föreningar och företagare finns på plats, säljer produkter och håller i aktiviteter som minner om livet i skärgården förr.

18 JUNI

**Stendörren 50 år:
JUBILEUMSDAGEN!**

10.00-21.00

Välkommen på jubileumskalas!

Dagen erbjuder aktiviteter och upplevelser för hela familjen.

Träffa lokala föreningar, lyssna på musik, prova på allt från kulning till hävning, ät tårta, klappa en arbetshäst och köp mat från lokala aktörer.

13 JULI
Botanisk vandring,
13.00

Hans Sandberg från Länsstyrelsen tar oss med på en floravandring i Stendörrens naturreservat där vi bekantar oss med växter som lever i gränslandet mellan hav och land. Samling vid naturum.

16 JULI
Prova på kajakpaddling!
10.00 & 13.00

Prova på paddling tillsammans med ledare från Friluftsrådet. Under 2,5 timme lär du dig grunderna i paddling och får ta en tur bland reservatets öar. *Aktiviteten kostar 200 kr. Föranmälan krävs, anmäl dig till naturum.stendorren@lansstyrelsen.se. Åldersgräns 15 år samt simkunnig.*

17 och 23 JULI
Nattlys med Sörmlandsentomologerna
21.00

Vid två tillfällen arrangerar Sörmlandsentomologerna nattlys i Stendörren. När mörkret lagt sig får du möta nattens fjärilar och andra insekter. Ta gärna med ficklampa/pannlampa. Samling vid naturum.

OBS! Aktiviteten är väderberoende och kan komma att ställas in. Håll dig uppdaterad på hemsida och sociala medier.

24 JULI
Musiklek för barn ute i skogen, 13.00-14.00

Rekommenderad ålder 4-7 år. Vi slår oss ner i skogsgläntan och sjunger om skogens djur. Vi provar instrument och bygger egna skogs-shakers. Ledd av musikpedagog Felicia Nielsen. Samling vid naturum.

30 och 31 JULI
Vattenskola för barn, 11.00 och 14.00

Rekommenderad ålder från 7 år Vi utforskar livet under ytan och tittar på djur och växter i Östersjön. Simvana krävs, utrustning finns att låna. *Begränsat antal platser, föranmälan krävs. Anmäl dig till naturum.stendorren@lansstyrelsen.se*

AUGUSTI

Hävd månad!

Under augusti månad kommer vi att skörda och tröska och du är välkommen att delta. Dessa aktiviteter är väderberoende, exakta datum bokas med kort varsel. Håll utkik på hemsida och sociala medier när det närmar sig.

3 och 6 AUGUSTI
Spindelguidning, 11.00

Utrustade med fjärilshävar, provrör och luppar får vi följa med Sveriges spindelguru Kajsa Mellbrand på en tur in i spindelarnas värld. Ta gärna med paraply för att samla kryp från buskar. Samling vid naturum.

3 och 6 AUGUSTI

Exkursion till trumgräshoppan 14.00

Följ med till betesmarken i Kärr där den sällsynta trumgräshoppan bor. Kajsa Mellbrand visar och berättar om denna vackra men starkt hotade insekt. Samling vid naturum för en kort busstur.

OBS! Arten är mycket väderkräsen, aktiviteten kan ställas in med kort varsel. Håll dig uppdaterad på hemsida och sociala medier.

7 AUGUSTI

**Sagostund & måleri vid havet
11.00-12.00 för barn 4-6 år
14.00-15.00 för barn 7-11 år**

Vi samlas på strandängen och lyssnar på en berättelse om havet. Vi dukar upp med penslar och färger. Vi skvätter, droppar och stänker och låter oss inspireras av böljande vågor. Konstverken får vi ta med hem.

Begränsat antal platser, föranmälan till naturum.

13 AUGUSTI

Frösamlardag, 11.00-15.00

Ängen är en viktig plats för biologisk mångfald och vilda pollinatörer. Helena Larsdotter visar och ger tips för att skapa egen äng, berättar om artval och odling av ängsfrö. Tillsammans samlar vi fröer och sprider i Artriket.

20 AUGUSTI

Lugn i naturen, 13.00

En skogs promenad i medveten närvaro med Mia Larsson. Vi använder alla våra sinnen för att uppleva naturen. Vi avslutar med gemensam fika, ta med det du önskar. Aktiviteten pågår ett par timmar.

21 AUGUSTI

**Dramatiserad vandring med
Sörmlands museum, 13.00**

Sörmlands museum bjuder in till en dramatiserad vandring om syskonen Holmbergs somrar i skärgården under tidigt 1900-tal. Samling vid naturum.

26-28 AUGUSTI

**Paddelhajk med övernattnig i tält
för dig med fysisk funktionsnedsättning**

Föreningen RG Aktiv Rehabilitering (RG) erbjuder paddling för dig med fysisk funktionsnedsättning. Vill du paddla i reservatet och övernatta i tält? Den 26–28 augusti arrangerar RG sin populära paddelhajk. I hajken ingår guidning, kajaker och tält. Hajken kostar 1500 kr/deltagare.

Mer information om RGs paddlingar och verksamhet på www.rgaktivrehab.se

27 – 28 AUGUSTI

Vattendagarna, 11.00-15.00

Under två dagar uppmärksammar vi det så livsviktiga ämnet Vatten. Genom samtal, workshops och guidade turer får du veta mer om vattnet som resurs, åtgärdsprojekt i länet och mycket mer. Du får också lära dig att rena vatten, titta på djur och växter från Östersjön och följa med till reservatets fiskräknare.

SEPTEMBER

3 och 4 SEPTEMBER Prova på snorkling för vuxna, 13.00

Följ med dykare Peter Ljungberg ner under ytan. Naturum tillhandahåller vätdräcker och utrustning. *Begränsat antal platser, föransmälan krävs. Anmäl dig till naturum.stendorren@lansstyrelsen.se*
Åldersgräns 15 år samt simkunnig.

25 SEPTEMBER Musiklek för barn, 13.00-14.00

*Rekommenderad
ålder 4-7 år*
Sjung och spela i en svängig workshop inne på naturum.

Vi slår oss ner i myshörnan och sjunger om skogens djur. Vi provar instrument och bygger egna skogs-shakers. Ledd av musikpedagog Felicia Nielsen.

OKTOBER/ NOVEMBER

2 OKTOBER Exkursión till Enskär fågelstation, 07.00-11.00 och 08.30-12.30

Ta chansen att besöka en av Sveriges äldsta fågelstationer. Vi tar båten från naturums brygga till Enskär där fågelstationens personal tar oss på en tur på ön. Se när fåglar plockas ur näten och upplev ringmärkning. Turen tar ca 4 timmar, samling vid naturum Stendorren.

OBS! Få platser, föransmälan krävs, anmäl till naturum.stendorren@lansstyrelsen.se
Aktiviteten kostar 200 kr/person. Medtag eget fika och stövlar.

8 OKTOBER

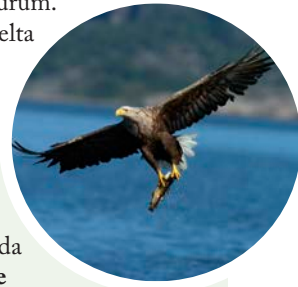
Möt hösten och vintern i Stendorren, 11.00-15.00

Kom och få tips på vad du kan göra i naturen på hösten och vintern. Friluftsförbundet berättar om långfärdsskridskor och hur du förbereder dig för vinterns aktiviteter. Gå på guidad vandring i reservatet med friluftslivsambud Maria och få tips på vintriga besöksmål i Sörmland. Testa att kasta livlina, lär dig om utrustning och ge dig ut på höstbingo.

VECKA 44

Höstlov på naturum Stendorren! Hela veckan, 11.00-15.00

Vi startar höstlovet med halloweenpecial! Den 31 oktober håller Kajsa Mellbrand ett spindelföreläsning på naturum. Övriga dagar kan du delta i kreativa workshops, höstpyssla och göra egen fågelmat.

Fler aktiviteter tillkommer allt eftersom. På vår hemsida naturumstendorren.se och på Facebook och Instagram ([naturumStendorren](https://www.instagram.com/naturumStendorren)) hittar du de senaste uppdateringarna.

Vi följer Folkhälsomyndighetens utlåtanden om pandemin och justerar programmet efter rådande rekommendationer. Håll alltid avstånd till dina medmänniskor och stanna hemma om du är sjuk.

Vissa aktiviteter har begränsat antal platser och kräver föransmälan. För att delta i dessa anmäler du dig till naturum.stendorren@lansstyrelsen.se eller ansvarig extern arrangör.